

Studium v cizině? Žádný problém

8.9.2015 Lidové noviny str. 15 Akademie

MARIE ŠMEJKALOVÁ

INSPIRACE Pokud si netroufnete vyřizovat přijetí sami, pomohou vám k tomu určené agentury, a to i v Česku

Čím dál víc českých studentů po střední škole míří za studii na vysoké školy mimo Českou republiku. Co je do zahraničí tolik táhne, když se naše vysoké školy nedají považovat za podprůměrné?

Dnešní studenti využívají naplno možnosti vyjet takřkajíc na zkušenou. Hlavním cílem tak nemusí být nutně nabytí nových znalostí. Řada mladých lidí chce především získat životní zkušenosti. Někteří o zahraniční stipendium usilují už na střední škole. Na vysoké školy však odjíždějí podstatně častěji. Dostat se na univerzitu je totiž snazší než na některou z prestižních středních škol, které mívají omezené kapacitní možnosti a zároveň neposkytují stipendia v takové míře, jako poskytuje vláda půjčky u škol vysokých. Například ve Velké Británii není přijímací řízení příliš složité. Jde sice o zdoluhavý proces, jeho průběh však není příliš náročný. Má totiž jasná pravidla.

„Během posledního roku na střední škole se píše motivační dopis. Ten se rozešle přes organizaci UCAS (nezávislá dobročinná organizace pomáhající studentům v podstatě z celého světa s přijímacím procesem na vysoké školy ve Velké Británii) až na pět různých univerzit,“ říká Antonín Kotrba, budoucí student univerzity ve Velké Británii. Cena za tuto službu je 20 liber, tedy asi 750 korun, což je srovnatelné s poplatky za přijímačky v České republice.

Vybrané univerzity mají povinnost dát studentovi v průběhu školního roku vědět, zda ho přijmou, či nikoli. Jestliže se škola rozhodne studentovi nabídnout místo, vyžádá si většinou informace o jeho prospěchu u maturity. Během celého procesu je třeba rychle reagovat a poskytovat organizaci všechny požadované dokumenty, například doporučující dopis, kopii maturitního vysvědčení, kopii testu IELTS (nebo jiného), který dokládá studentovu gramotnost v anglickém jazyce, či doložení občanství.

Co když na to sami nestačíte?

Anglické univerzity začaly nedávno projevovat zájem o zvýšení počtu mezinárodních studentů, a tak vznikly školami dotované organizace, které mezinárodním studentům dodávají odvalu a nabízejí pomoc jak během celého přijímacího procesu, tak i po něm.

Jako příklad lze uvést agenturu Unilink (jediné poradenské centrum pro zahraniční studium v České republice), která spolupracuje s čtyřiceti univerzitami ve Velké Británii.

„Za velké plus bych označil to, že studentům pomůže objasnit všechny části složitějšího přijímacího procesu, zatímco rodičům v klidu vysvětlí finanční stránku věci týkající se studentské půjčky či ubytování,“ říká Antonín Kotrba, kterému s přijímacím řízením pomáhala tato agentura.

Antonín, jak sám tvrdí, není žádný „Rothschild“. Proto hledal univerzitu, která má pozitivní ohlasy u studentů, zajímavý studijní plán, a zároveň není v některém z velkých měst, protože tam jsou výdaje na žití mnohonásobně vyšší. „Nakonec jsem si vybral University of Essex v oboru Law including placement year (čtyřleté studium práv), kam v říjnu nastupuji,“ vysvětluje budoucí student. Přestože se studium na zahraničních univerzitách může zdát nedosažitelně drahé, nemusí to být nezvladatelné. Nápomocné jsou studentské půjčky poskytované ve Velké Británii studentům z Evropské unie či některé z českých nadací poskytujících granty.

Na školné vám půjčí

Ubytování, za které se platí přibližně 80 až 120 liber (3000 až 4500 korun) měsíčně, plus další výdaje na běžný život se pohybují zhruba do částky 25 000 korun měsíčně. Nejdražší položkou je školné, které dosahuje výšky až 9000 liber (340 000 korun) za rok. Právě tento výdaj je v případě občanů ze zemí EU hrazen půjčkou od státu, o niž si student zažádá. Po odeslání už čeká na tři dopisy, ve kterých jsou další, podrobnější informace.

„Půjčku od státu začíná člověk splácet až ve chvíli, kdy vydělává více než 21 000 liber ročně. Výška měsíční splátky je vypočítána jako jedna dvanáctina z devíti procent ročního platu. V případě, že plat klesne pod 21 000 liber, splátky ustávají a znovu začínají až ve chvíli, kdy se plat vrátí na původní výši,“ upozorňuje Antonín.

Pokud někdo nedosáhne daného platu do 25 let po ukončení studia, je půjčka promlčena a dále ji splácet nemusí. Nárok na studentskou půjčku má student z kterékoli země Evropské unie. Studenti ze zemí mimo EU na to nárok nemají. „Vůbec mi nevadí, že mám dluhy kvůli prestižnímu vzdělání,“ podotýká Alžběta Husáková, která absolvovala University of Warwick, obor psychologie a filozofie. Jí se studiem pomohla jak studentská půjčka, tak finanční pomoc rodičů.

Velká část nadační pomoci je cílena na středoškolské studenty, kteří směřují na některé z prestižních zahraničních univerzit, například Oxford či Cambridge. Z českých nadací stojí za zmínku například Bakala Foundation poskytující stipendia cílevědomým a talentovaným českým studentům, kteří chtějí studovat na některé z prestižních zahraničních univerzit. Nadace manželů Václava a Livie Klausových poskytuje stipendium studentům do věku 26 let, kterým studium ztěžuje jejich sociální situace nebo zdravotní handicap.

Nadací ale existuje velké množství. Například Fulbrightova komise nabízí stipendijní programy financované českou či americkou vládou a umožňuje studovat, provádět výzkum nebo vyučovat v USA.

Netřeba umět třeba dánsky

Občané Evropské unie mají nárok na studium v jakékoli zemi EU za stejných podmínek jako domácí studenti. Přitom někde domácí studenti školné platí (to je i případ Velké Británie), jinde ne.

Ačkoli stále převládá názor, že se v angličtině dá studovat pouze v anglofonních zemích, není tomu tak. Všechny země Evropské unie nabízejí kromě studia v lokálním jazyce také studium v angličtině. Tím otevírají dveře studentům, kteří další jazyk neumějí, ale z nějakých důvodů, ať finančních, či osobních, se jim do anglofonních zemí nechce.

Pro stávající studenty českých univerzit je samozřejmě stále velmi vhodnou alternativou využití programu Erasmus. V jeho rámci nabízejí zahraniční studijní stáž téměř všechny vysoké školy. A výběr cílových zemí je skutečně široký. Škoda jen, že řada stipendijních míst zůstává kvůli nedostatku zájmu neobsazená.

Jak je to v Anglii

* V Anglii se platí vysoké školné, ale lze na ně získat státní půjčku. * Půjčku od státu začíná člověk splácet, až když vydělává více než 21 000 liber (793 842 Kč) ročně.

* Výška měsíční splátky je vypočítána jako jedna dvanáctina z devíti procent ročního platu.

* Když plat klesne pod 21 tisíc liber, splátky ustávají. Po 25 letech je půjčka promlčena.

Anglické univerzity začaly v poslední době projevovat zájem, aby se na ně hlásilo více studentů ze zemí Evropské unie

Foto popis| Životní zkušenost. Alžbětě Husákové prý zvýšilo studium v Británii sebevědomí.

Foto autor| FOTO ALŽBĚTA HUSÁKOVÁ

O autorovij MARIE ŠMEJKALOVÁ, Autorka je spolupracovnice LN.